

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep.
0033 Oslo

Dato: 19.12.2018
Deres ref. 18/1437

Høring – forskrifter til gjennomføring av tredje energimarkedspakke

KS Bedrift er arbeidsgiver- og næringspolitisk organisasjon for selskap som utfører samfunnstjenester, de fleste i offentlig eie. KS Bedrift Energi har rundt 100 energiselskap over hele landet blant medlemmene. Flesteparten av disse selskapene har nett som viktigste forretningsområde, og er dermed berørt av forslagene til endring i reguleringer og lovverket som følge av tilpasning til tredje energimarkedspakke.

Sammendrag

KS Bedrift Energi stiller seg positiv til opprettelsen av en uavhengig regulator, RME, som et ledd i tilpasning til europeisk regelverk. Det norske energisystemet er tett sammenvevet med det europeiske, noe som øker betydningen av tilpasning til det europeiske regelverket.

KS Bedrift Energi er imidlertid av den oppfatning at uforholdsmessig mye myndighet overføres til Olje- og energidepartementet og at RMEs rolle blir svært begrenset. Vi mener dette er uheldig for det faglige ekspertisemiljøet i dagens NVE/ RME og at det øker avstanden til selskapene som faller under reguleringen.

KS Bedrift Energi har ingen spesielle merknader til forslaget om opprettelse av en Energiklagenemda i Bergen.

KS Bedrift Energi stiller seg positiv til forslaget om produksjonsbegrensningsavtaler mellom produsenter og nettselskaper.

Kompetanse trekkes fra NVE og til OED

Høringsforslaget trekker betydelig myndighet fra RME, og legger myndigheten til Olje- og energidepartementet. Dette gjelder Forskrift om kraftomsetning og nett-tjeneste (MAF, Forskrift om leveringssikkerhet i kraftsystemet (FOL), Forskrift om systemansvaret i kraftsystemet (FOS), samt bestemmelser om tariffer og økonomisk og teknisk rapportering i forskrift om kontroll av nettvirksomhet. Som hovedprinsipp skal OED gi forskrifter på disse feltene, mens RME håndterer regelverket og fatter uavhengig enkeltvedtak på disse områdene. RMEs oppgaver skal dermed hovedsakelig begrenses til overvåkning av markedet, «monitorering», enkeltvedtak og mulighet til å fremstille forslag til regelverksendringer.

KS Bedrift Energi er klar over at departementets forslag gjenspeiler flertallsvedtaket i Stortinget knyttet til tredje energimarkedspakke. Vedtaket tilsier at RME ikke skal tillegges myndighet utover

minimumskravet. Dette vil det, av naturlige årsaker, være vanskelig å ikke ta til følge. Vi ønsker likevel å komme med merknader til den foreslåtte organiseringen av myndighet.

Forslaget innebærer en uheldig oppdeling av ansvar

KS Bedrift Energi er av den oppfatning at overføring av myndighet fra NVE/ RME til departementet innebærer en uheldig oppdeling av ansvarsforhold, og en for sterk konsentrasjon av forskriftskompetanse i departementet. Vi mener utviklingen i det norske energisystemet er best tjent med en klar ansvarsfordeling mellom departementet og regulator. Kraftsystemet vil kunne gjennomgå omfattende endringer i de kommende årene, noe som også øker den potensielle nedsiden og risiko for feilinvesteringer dersom lite hensiktsmessige regelendringer vedtas. Vi mener kompetansedelingen mellom departementet og regulator reduserer denne risikoen.

NVE har over lang tid bygget svært sterk kompetanse på regulering og forvaltning av ulike sider ved det norske energisystemet. Selv om opprettelsen av RME i prinsippet innebærer en oppsplitting av kompetansen, må det understrekes at samlokaliseringen av RME med NVE, og RMEs administrative underordning av vassdrags- og energidirektøren, innebærer at kompetansemiljøet bevares. Når betydelig myndighet nå legges til departementet, et annet administrativt nivå, er det uheldig ut fra et hensyn til eksisterende kompetansemiljøer – dette til tross for at høringsforslaget stadfester at RME skal dele informasjon uten ugrunnet opphold.

Vi mener videre at oppdelingen av kompetanse mellom to ulike administrative nivåer gjør det helhetlige rammeverket om regulering og forvaltning mindre oversiktlig. Vi mener også at prinsippet om faglig ansvars- og myndighetsfordeling påvirkes negativt, ved at et politisk ledet organ med dette forslaget får betydelig, direkte innflytelse over utformingen av regelverk. Til tross for at NVE er underlagt departementet, og departementet vurderer at NVE i dag ikke er funksjonelt uavhengig, mener vi det er et sunt prinsipp å opprettholde en viss avstand mellom forvaltningsnivåene. KS Bedrift Energi er tilhenger av å legge myndighet nærmest mulig brukeren. Vi mener at når betydelig myndighet tillegges departementet, vil det eksempelvis kunne begrense mindre aktørers muligheter til dialog med forvaltningsnivået.

Herunder mener KS Bedrift Energi det er uheldig at kompetansen på forskrift om systemansvar trekkes ut av RME og legges til departementet. Forskriften, i likhet med andre forskrifter som nå legges til departementets kompetanse, tilhører det faglige heller enn det politiske domenet. Når RMEs myndighet begrenses til å foreslå endringer i Statnetts investeringsplaner, blir regulators rolle for svak. Når departementet i tillegg har eieransvaret for Statnett, mener vi at innflytelsen som samles i OED over operatøren av transmisjonsnettene blir uforholdsmessig sterk. Departementet blir her sittende med bukten og begge endene, noe vi frykter vil øke risikoen for en mer politisk motivert regulering og styring av Statnetts virksomhet.

Opprettelse av Energiklagenemda i Bergen

KS Bedrift Energi har ingen merknader til forslaget til forskrift om Energiklagenemda, men registrerer at budsjettet for nemda fremstår som relativt lavt.

Forslag til ny bestemmelse om nedregulering eller utkobling av produksjon

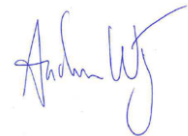
KS Bedrift Energi støtter forslaget til ny bestemmelse om nedregulering eller utkobling av produksjon. Det norske nettet står overfor store investeringer de kommende årene, noe som øker betydningen av ordninger som kan begrense investeringene. Departementets forslag reduserer risikoen for at det bygges et nett som nesten til enhver tid vil være overdimensjonert. Videre mener vi produsentene vil være tjent med forslaget, ettersom nettselskapene fra årsskiftet pålegges å innkreve anleggsbidrag for forsterkning og tilknytning i alle nettnivåer. Videre vil forslaget tjene til å redusere usikkerhet hos investorer i kraftproduksjon, ettersom nettselskapet har adgang til å søke om fritak fra tilknytningsplikten. Saksbehandlingstiden ved slike søknader er lang.

Vi står til disposisjon dersom det ønskes utdypende kommentarer knyttet til høringsforslaget.

Med vennlig hilsen,

Asle Strand
Direktør KS Bedrift Energi

Audun Wiig
Næringspolitisk rådgiver